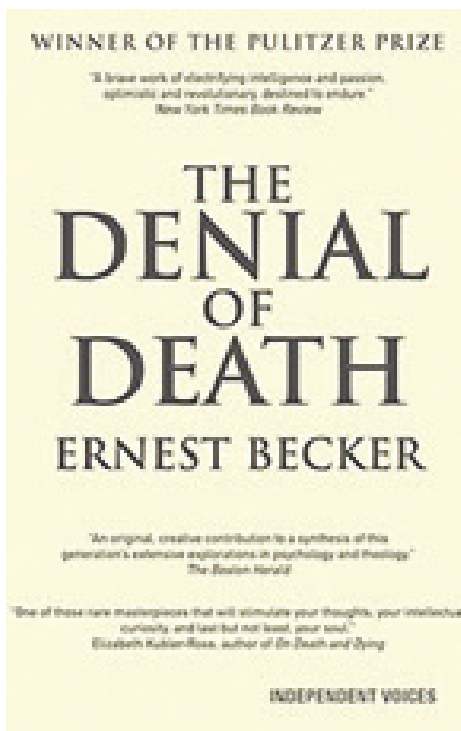

Becker avkler det innerste i mennesket

Ernest Becker: The Denial of Death (1973)

PUBLISERT 1. juli 2020

I studietiden ble jeg kjent med en greker som jobbet i disken der jeg kjøpte min faste taco. Denne grekeren var glad i Homer, Dostojevskij og Ingemar Bergman, særlig Bergmann. Han og jeg ble gode venner. Da han forlot Bergen for å studere klinisk psykologi i Edinburgh, kjøpte han en bok til meg. Boka het The Denial of Death. Den var skrevet i 1973 av forfatteren og antropologen Ernest Becker, og vant Pulitzerprisen i 1974.

Boka var en vitamininnsprøytning for meg som student, som var mett på forskning om sære avgrensede spørsmål med praktisk talt ubetydelige effektstørrelser, og mett på lære om deskriptive diagnoser. Her var dype eksistensfilosofiske utledninger og psykoanalytiske teorier i eggende synteser. Jeg leste boken med en blanding av fascinasjon, frykt og fornemmelsen av et

hjerter som slo litt hardere. Lesningen ga en opplevelse av konfrontasjon og avkledning. Og det er sikkert mange lesere som kan relatere: når livsløgnen og angstdempende forsvarsverk mot personlige sannheter får et skudd for baugen. Det kan høres dramatisk ut, og det var det jo, for en mann som ufrivillig uvitende og forurettet søkte sannheter om livet og seg selv i bøkene.

The Denial of Death er skrevet med hyppige referanser til Freud og Fromm, Kierkegaard og Norman Brown, Otto Rank og William James. Becker påpeker feil i Freuds teori og kretser rundt et sentralt problem i den menneskelige tilstand ved hjelp av parallelle, dialektiske ordpar. Han drøfter mennesket som biologisk og symbolsk; som nødvendighet og mulighet; som kosmisk ubetydelig og betydelig; som dødelig og udødelig. Galskap og psykisk lidelse tegnes deretter opp som logiske følger ved vår tilstand.

Peter Haugene, psykolog ved Institutt for psykologisk rådgivning i Bergen, utfordrer psykolog Sondre Haga til å ta stafettpinnen videre.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 57, nummer 7, 2020, side